

Maatschappelijk Vastgoeddag 2024

Welkom bij de sessie en het gesprek over:

Monitoren feitelijk energiegebruik

Samen met

Marc Gijsman

Energiemanager bij de gemeente Eindhoven

Michel Gies

Energiemanager bij de gemeente Eindhoven

Roderik Oddens

Vastgoedadviseur duurzaamheid bij de gemeente Eindhoven

Cor Rentier

Beleidsmedewerker Vastgoed bij gemeente De Fryske Marren

Doel

- Inzicht hoe te monitoren op basis van het feitelijk energiegebruik
- Houvast voor de eigen praktijk

Programma

1. Welkom! (5 min)
2. Presentatie eindhoven (15 min)
3. Het gesprek (30 min)
4. Hoe verder? (5 min)
5. Afsluiting (5 min)

— — —

Energiemanagement Gemeente Eindhoven

Even voorstellen

Michel Gies + Marc Gijsman = **MG²**

← TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

ENERGIEMANAGEMENT, GERICHT OP BESPARING

“ELKAAR VERSTERKEN” MARC GIJSMAN & MICHEL GIES

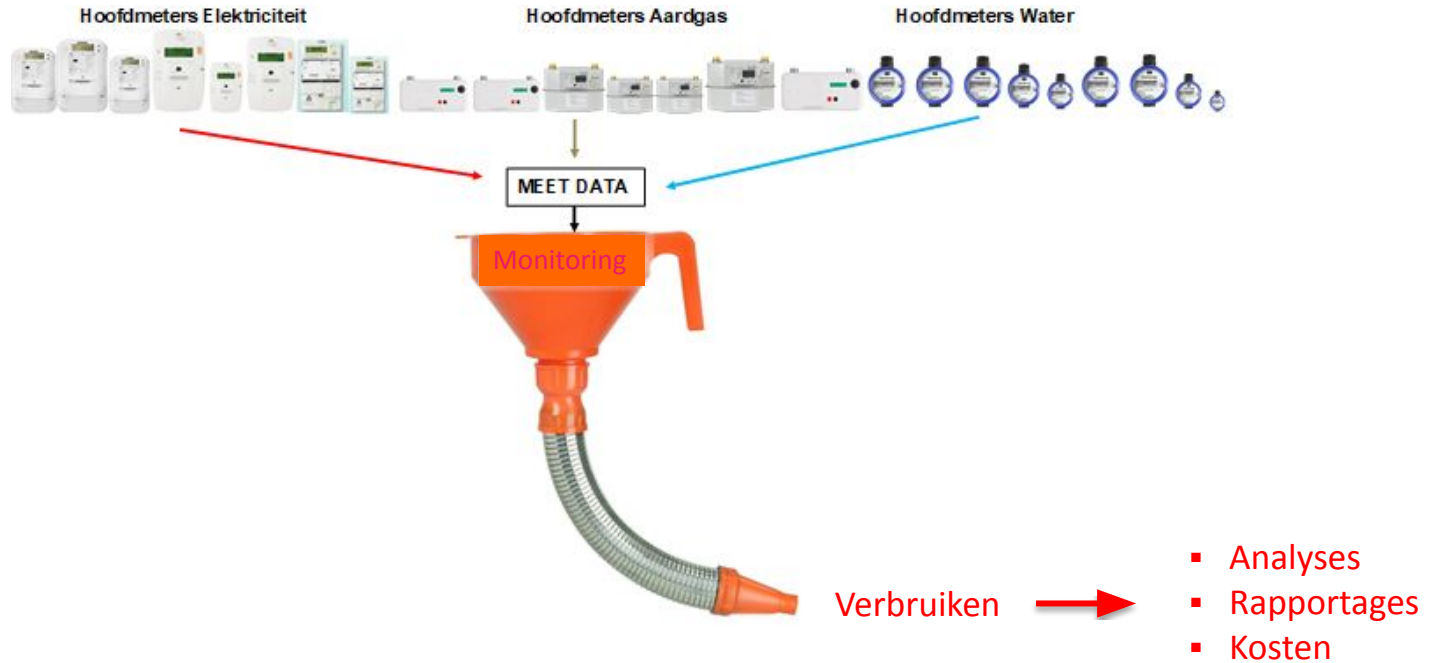
Marc Gijsman en Michel Gies werken al jarenlang volgens de MVO-gedachte. Marc is verantwoordelijk voor de technische installaties van de gemeentelijke gebouwen en Michel voor het gebruik ervan in de sportvoorzieningen. 'Maar zo strikt moet je het niet nemen,' merkt Michel op. 'In de praktijk werken we samen om energie te besparen. Dat doen we niet alleen maar met diverse collega's onder andere binnen de sector Maatschappelijk Vastgoed en Sport'.

Marc komt met een praktijkvoorbeeld. 'In 2010 heeft de afdeling Sport LED-verlichting geplaatst in een tennishal. In de praktijk bleek het voor tennisers een lastige lichtbron. Met name bij de opslag. Wij hebben de traditionele TL-verlichting overgenomen en die hangt nu in de parkeergarage van het Stadskantoor.' Michel: 'Daar hebben wij weer van geleerd en nu hebben we in de parkeergarage van de Fontys sporthogeschool ook LED-verlichting toegepast.'

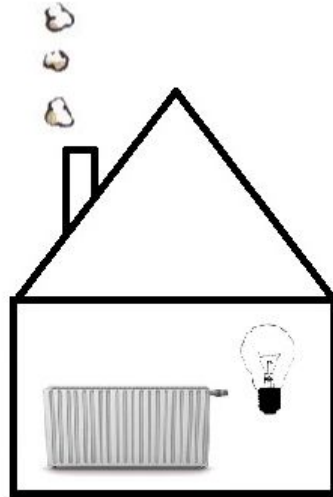
Foto Links: Michel Gies, rechts: Marc Gijsman.

BEDRIJFSVOERING 11

Monitoring

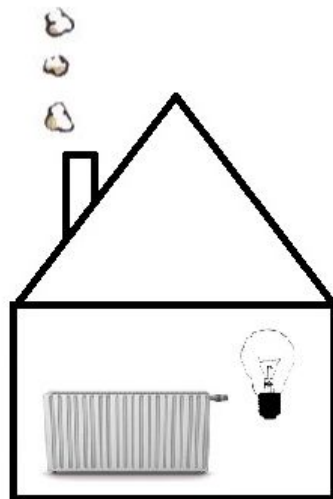

Analyses

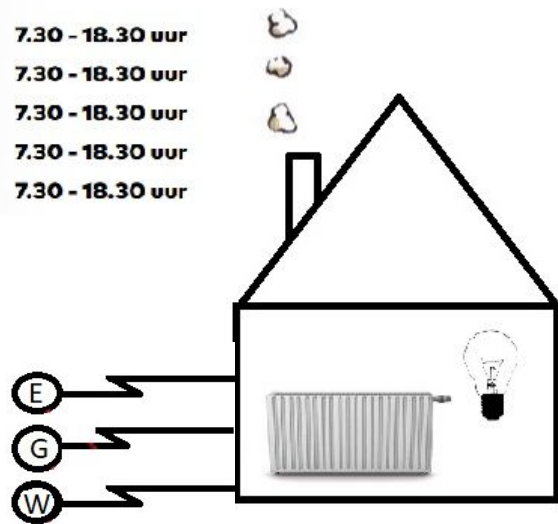
Openingstijden

maandag	7.30 - 18.30 uur
dinsdag	7.30 - 18.30 uur
woensdag	7.30 - 18.30 uur
donderdag	7.30 - 18.30 uur
vrijdag	7.30 - 18.30 uur

Openingstijden

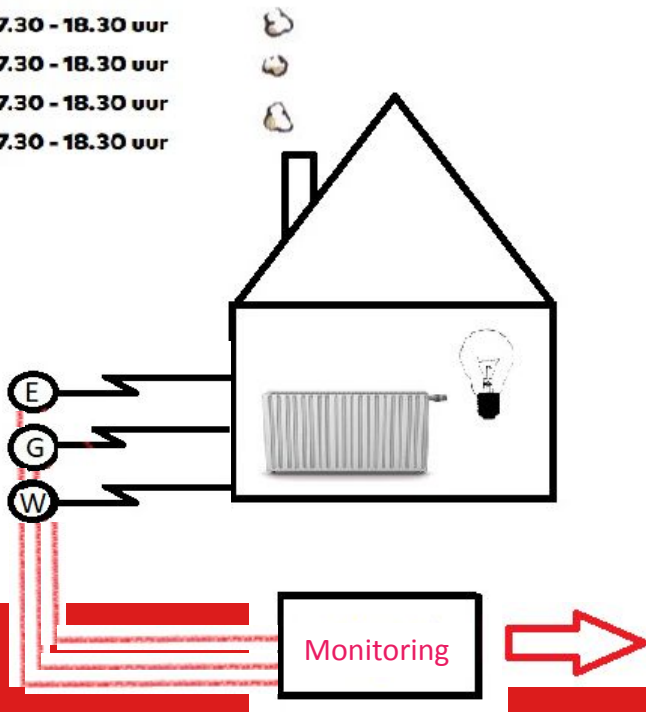
maandag	7.30 - 18.30 uur
dinsdag	7.30 - 18.30 uur
woensdag	7.30 - 18.30 uur
donderdag	7.30 - 18.30 uur
vrijdag	7.30 - 18.30 uur

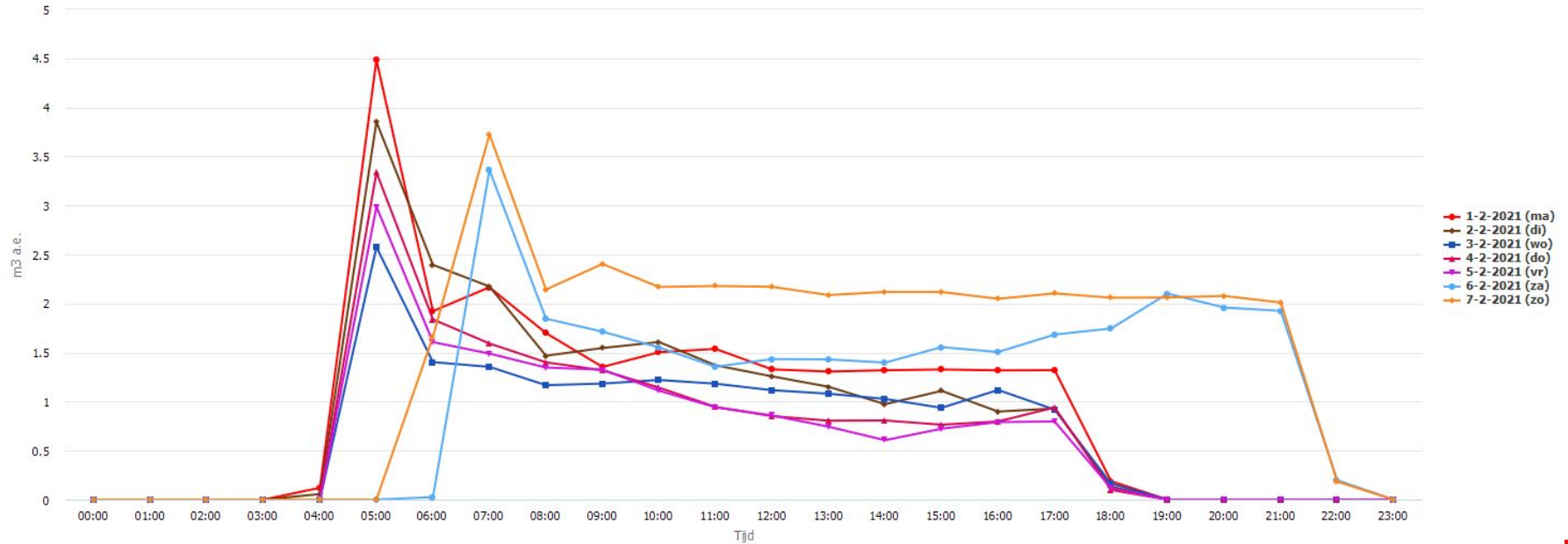

Openingstijden

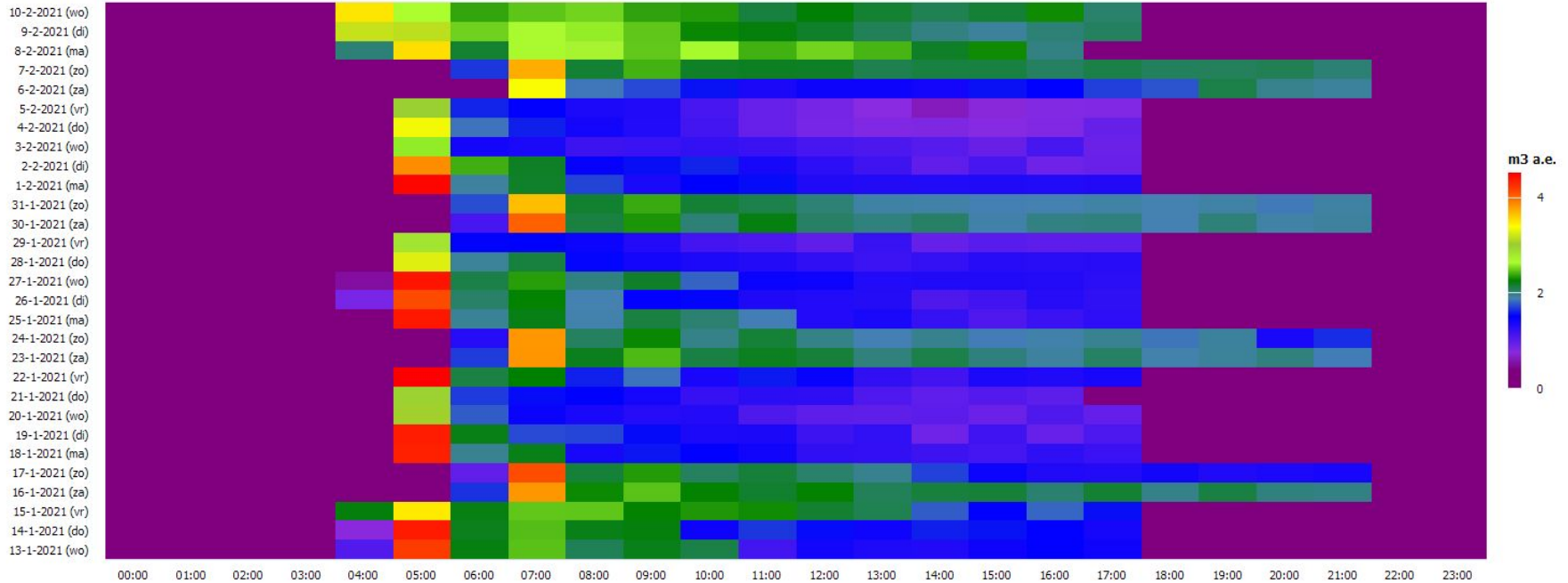
maandag	7.30 - 18.30 uur
dinsdag	7.30 - 18.30 uur
woensdag	7.30 - 18.30 uur
donderdag	7.30 - 18.30 uur
vrijdag	7.30 - 18.30 uur

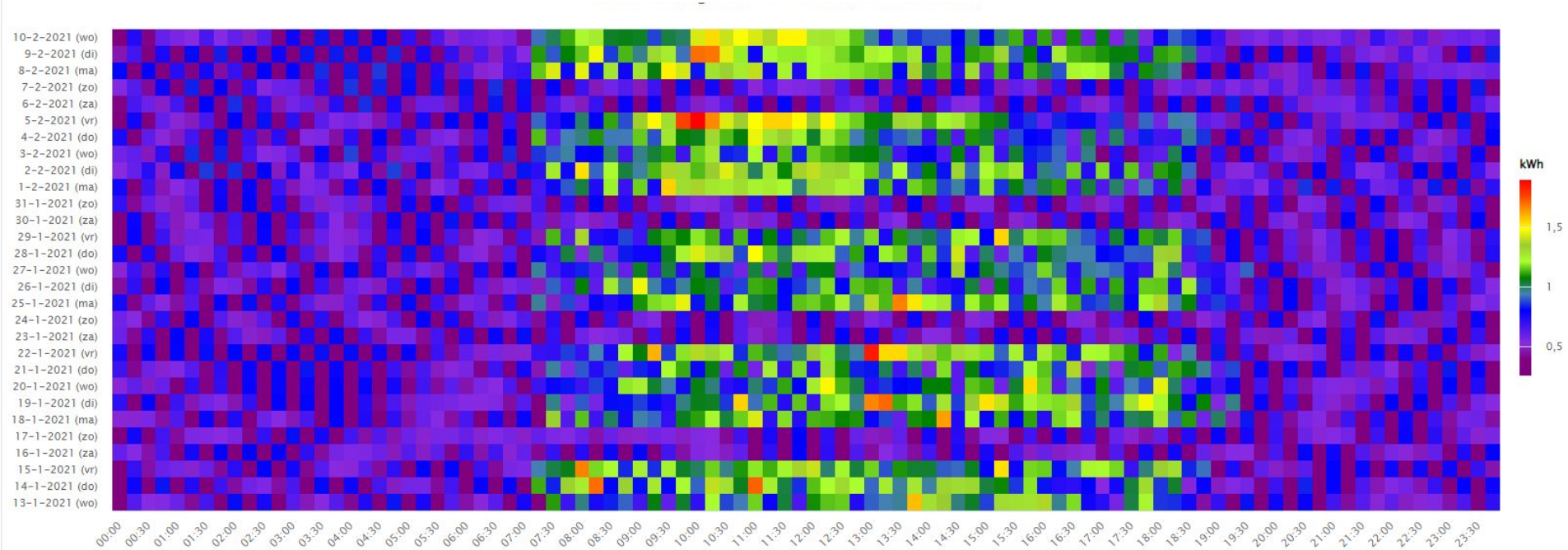
Aardgasverbruik per dag

Kleurenanalyse Aardgasverbruik

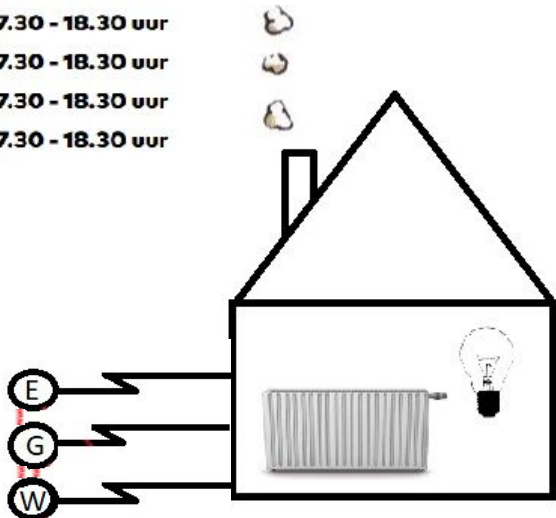

Kleurenanalyse Elektriciteitsverbruik

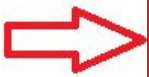
Openingstijden

maandag **7.30 - 18.30 uur**
dinsdag **7.30 - 18.30 uur**
woensdag **7.30 - 18.30 uur**
donderdag **7.30 - 18.30 uur**
vrijdag **7.30 - 18.30 uur**

Aanpassen
Klokthermostaat

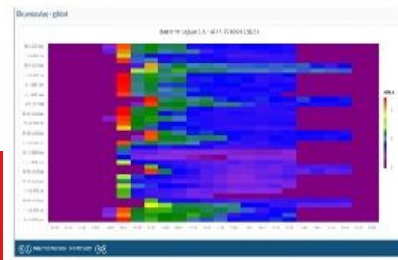
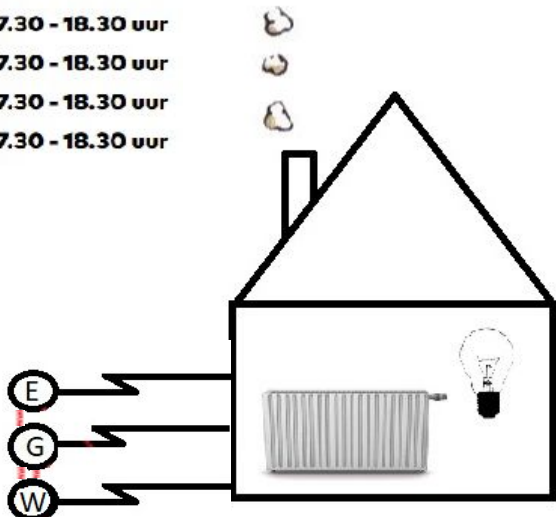
Monitoring

EINDHOVEN

Openingstijden

maandag **7.30 - 18.30 uur**
dinsdag **7.30 - 18.30 uur**
woensdag **7.30 - 18.30 uur**
donderdag **7.30 - 18.30 uur**
vrijdag **7.30 - 18.30 uur**

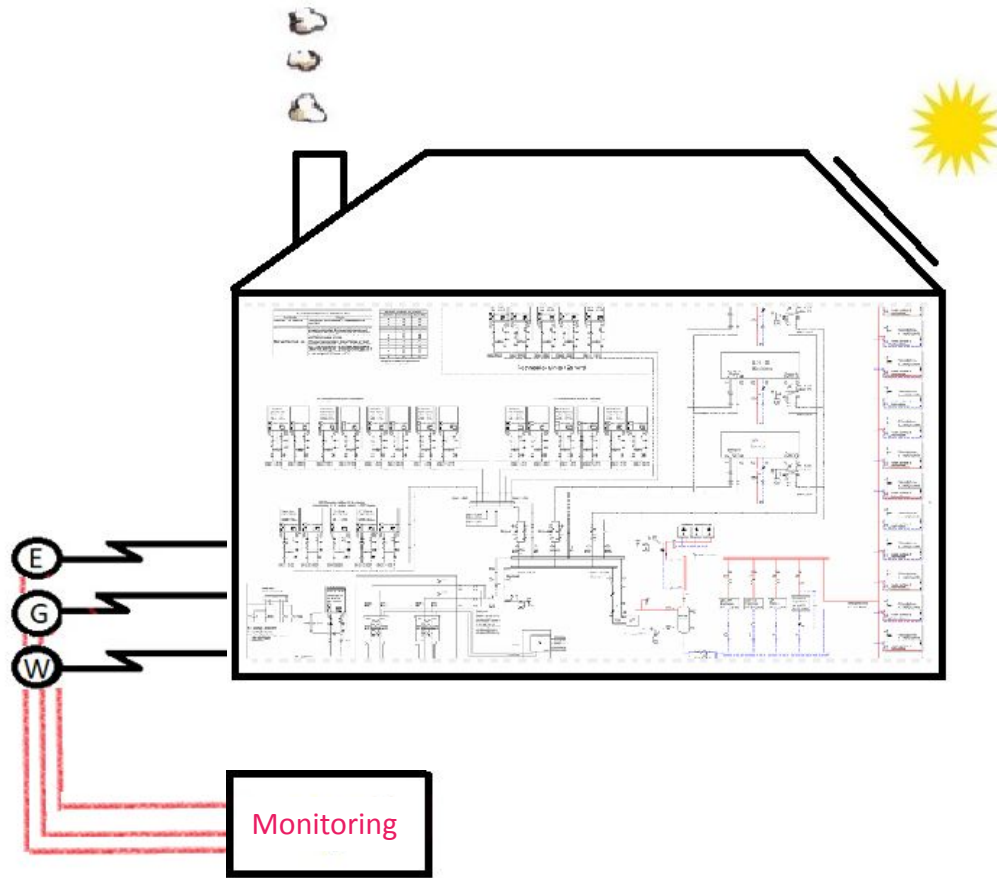

Aanpassen
Klokthermostaat

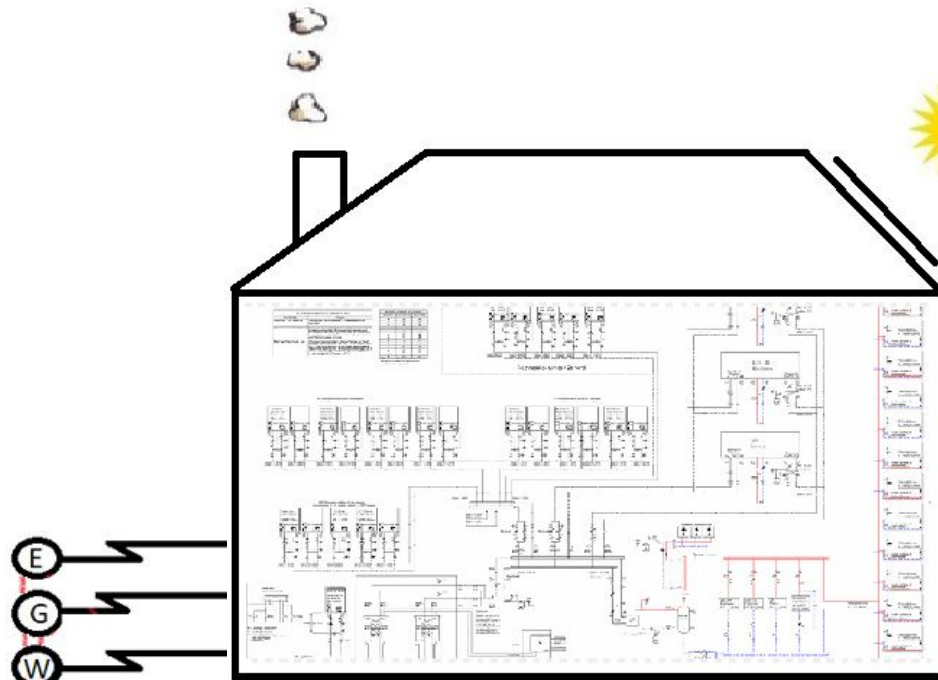
Besparing: -/- 1.104 m3 gas =
-/- 30% (graaddagen
gecorrigeerd)

Monitoring

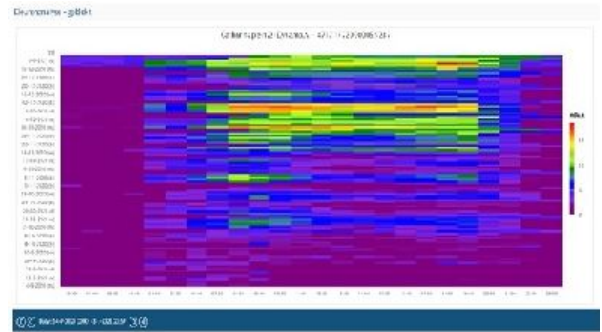
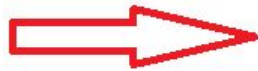

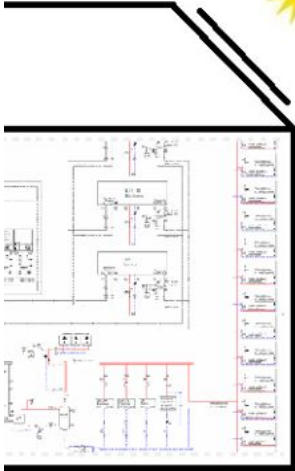
E
G
W

Monitoring

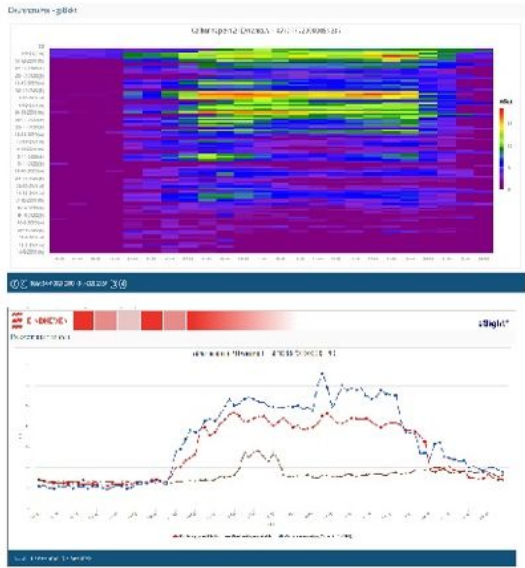

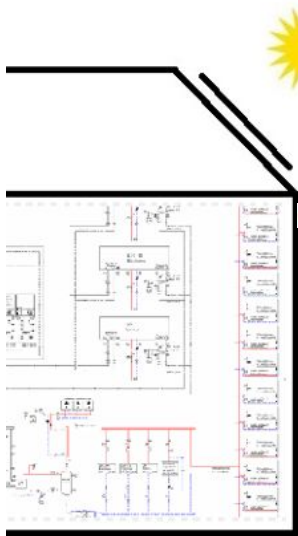
STB-AO-SRV Energiemanagement

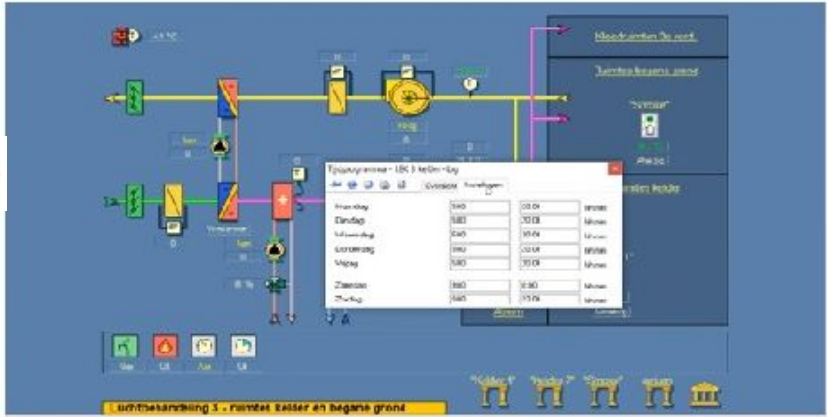
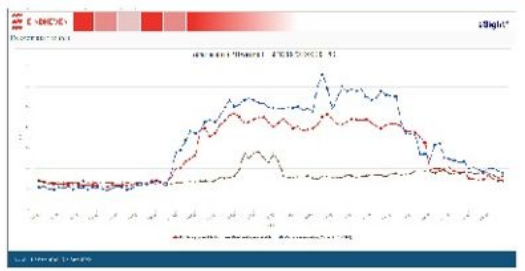
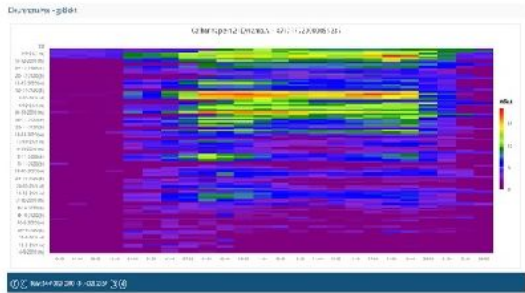

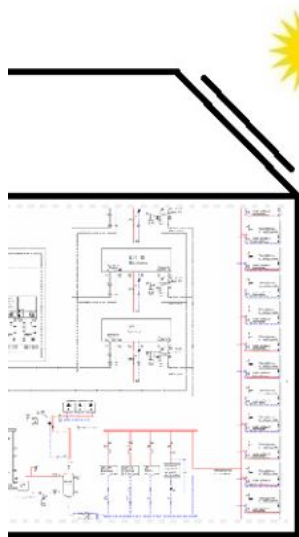
GBS

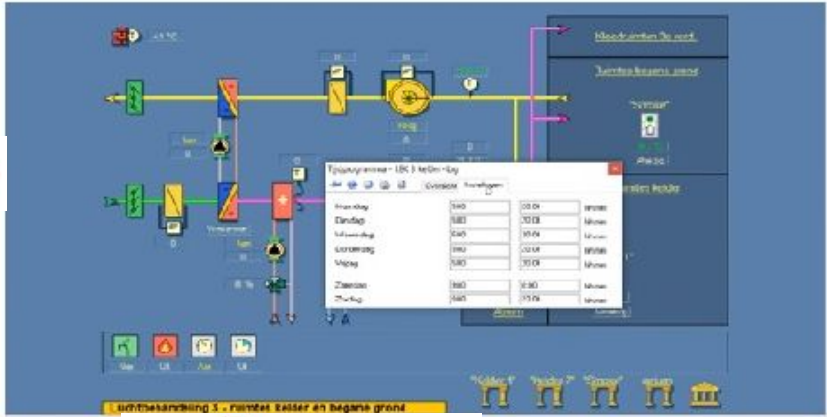

GBS

GBS

Aanpassen regelkringen

- CV later in bedrijf
- Luchtbehandeling minder vaak inkomen
- Stroomafname lager

Besparing:
 -/- 1.504 m3 gas = -/- 6%
 (graaddagen gecorrigeerd)

GemeenteDelers
2024:

**“Gebruik alleen energie
als je het nodig hebt!”**

Waarom wordt dit niet opgepakt?

- “Geen tijd”
- “Geen idee”
- “Klein pils” *“Wie betaalt kleine aanpassingen”*

Vaak is er een energiebudget geregeld en zolang dit toereikend is, is er geen noodzaak om te besparen.

Een greep uit de behaalde besparingen

Kinderopvang: - Onnodig gasverbruik in weekenden	Na aanpassing regeling besparing behaald van 700 m3 gas per jaar.	€ 1.000,-
Sporthogeschool: - Voorkomen gelijktijdig koelen en verwarmen.	Na aanpassing regeling besparing behaald van 31.000 m3 gas per jaar.	€ 44.000,-
Buurthuis: - Hoog elektraverbruik in de nacht. Schoonmaker zet alle verlichting tegelijk aan.	Na aanpassing gedrag een besparing behaald van 2.500 kWh per jaar.	€ 1.000,-
Muziekcentrum: - Hoog gasverbruik in zomermaanden.	Na aanpassing installatie en plaatsen warmtepompboiler besparing behaald van 45.000 m3 gas per jaar.	€ 63.000,-

Een greep uit de behaalde besparingen

Sportveldverlichting: - Blijft 's nachts branden	Besparing 180 kWh per nacht per veld.	€ 60,-
Zwerfdierenopvang: - All electric gebouw	Controle en aanpassen regeling besparing behaald van 30.000 kWh per jaar.	€ 12.000,-
Kleedkamers buitensport: - Hoog gasverbruik in winterstop.	Na aanpassen regeling een besparing gehaald van 24.000 m3 gas per jaar.	€ 33.000,-
Totaal besparing in 2023:	€ 210.000,-	

**“Stop energie in je activiteiten,
niet in je gebouw!”**

Factuurcontrole

2012: Handmatige opname meterstanden hoofd- en tussenmeters Sport

Factuurcontrole

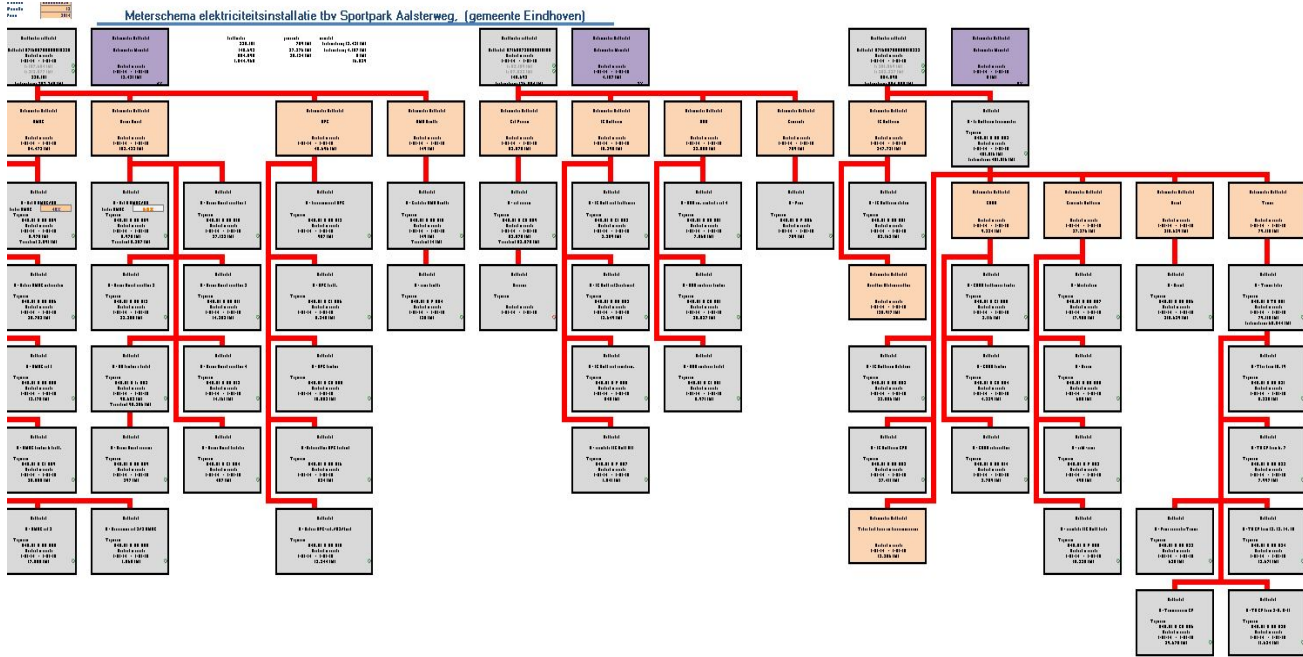

2013: Alle oude meters vervangen door slimme meters

Factuurcontrole

500 oude gas-, elektriciteits- en watermeters
verdeeld over 75 gebruikers

Doorbelasting energie op sportparken

Factuurcontrole

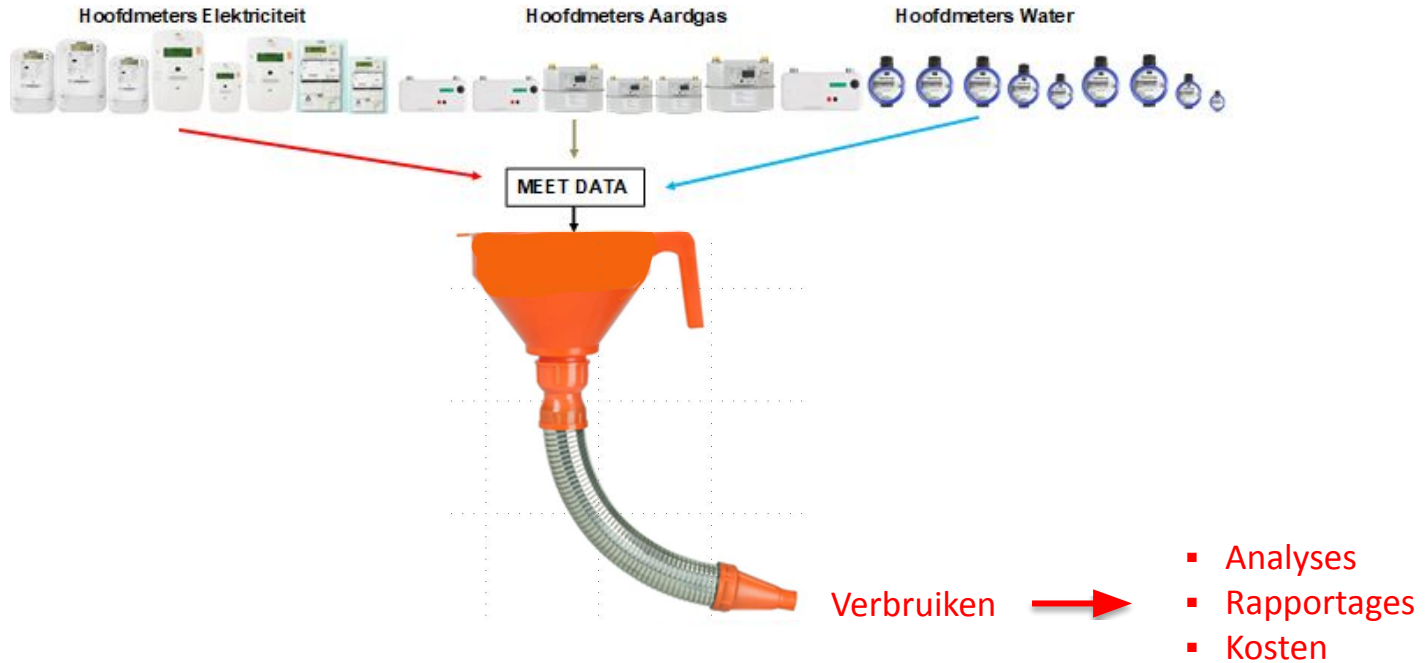
Vóór 2013:

- Alle energiefacturen direct betaald, zónder controle
- Alle verkoopfacturen handmatig berekend

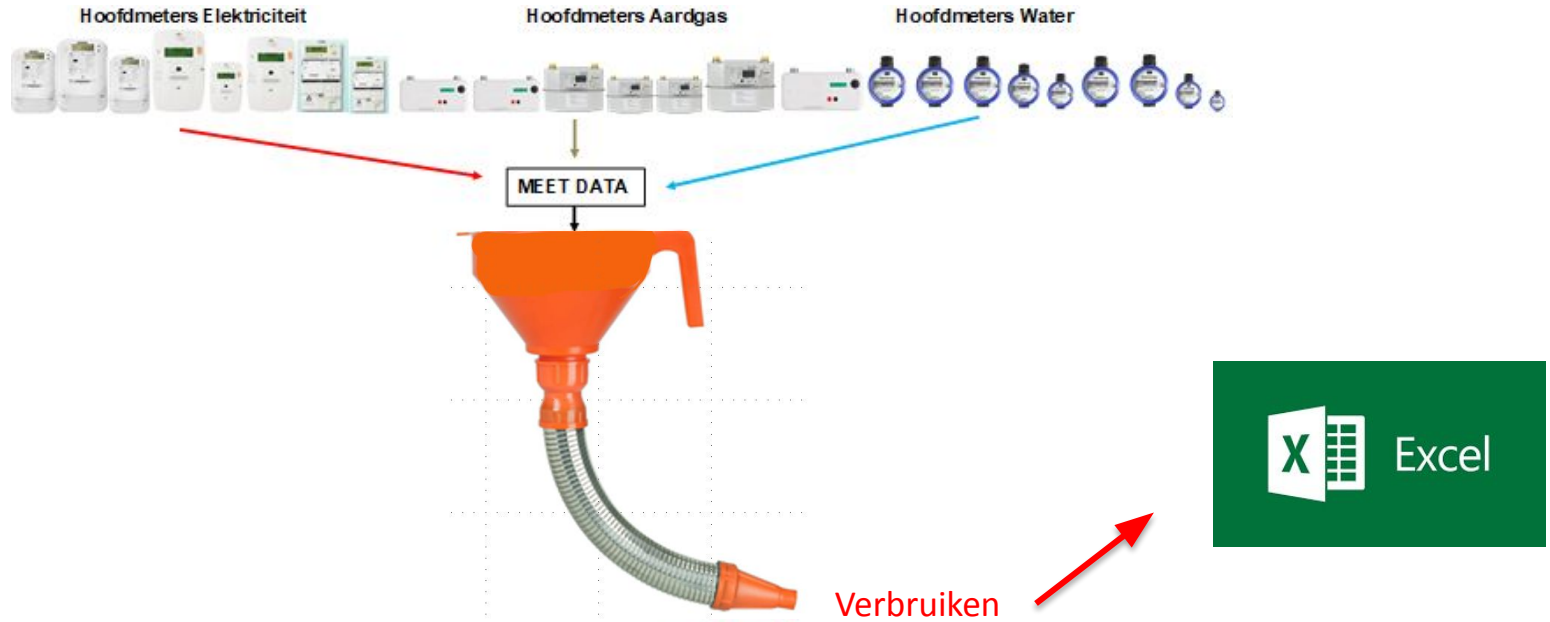
Na 2013:

- Controle energiefacturen bij Sport
- Verkoopfacturen automatisch berekend

Monitoring

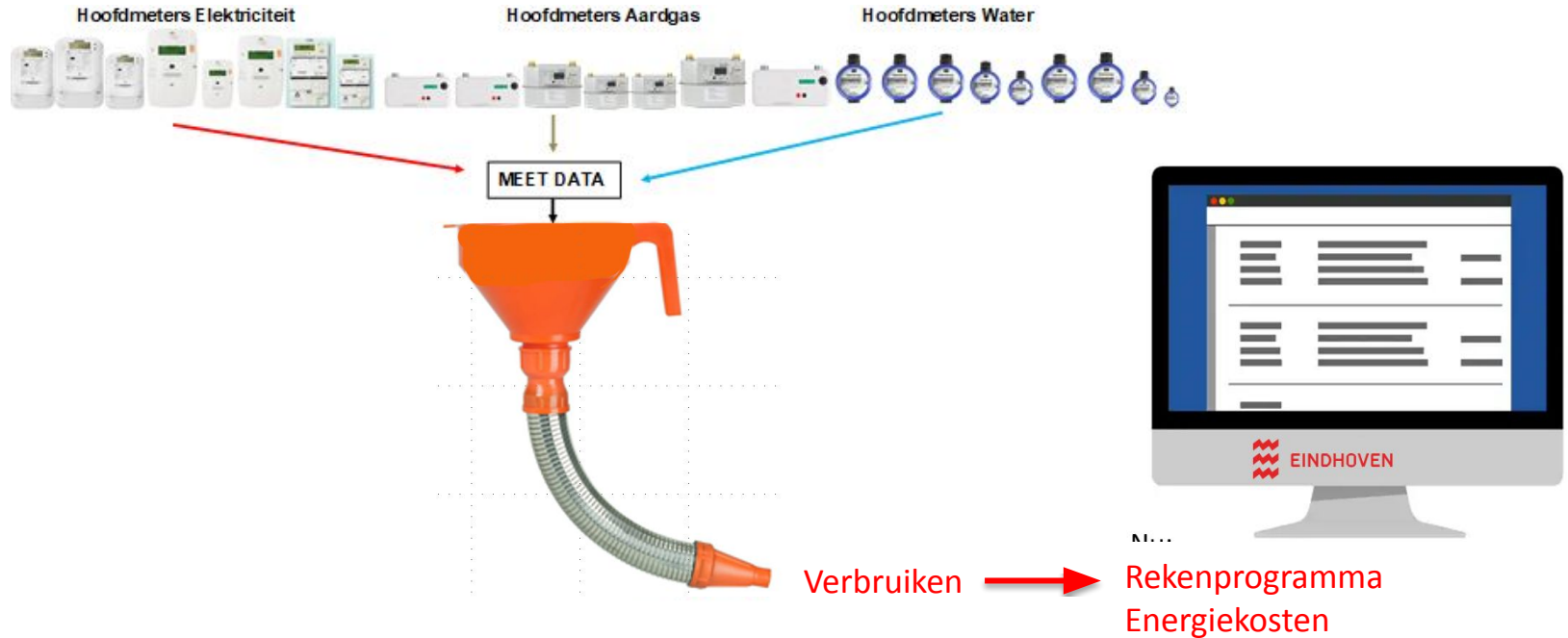

Monitoring

Monitoring

- Controle circa 2.500 facturen per jaar

Factuur

Postbus 856 5201 AW 'S-HERTOGENBOSCH Nederland

Gemeente Eindhoven
T.a.v. Ronald Dekkers
Postbus 90150
5600 RB EINDHOVEN

vestigingsadres Magstratenlaan 116
5223 MB 'S-HERTOGENBOSCH
postadres Postbus 856
5201 AW 'S-HERTOGENBOSCH
telefoon 088 857 22 22
fax 088 857 28 88
e-mail klientenservice.zakelijk@enexis.nl
internet www.enexis.nl

factuurportal@eindhoven.nl

betreft	Periodieke afrekening	EAN code	871688710020000680
factuurdatum	4 januari 2021	aansluitadres	Nachtegaallaan 15, 5613 CM EINDHOVEN
factuurdocument	2119491887		
periode	01.12.2020 - 31.12.2020		
klantnummer	1035303		
blad	1 van 1		
contract transportvermogen	300,00 kW		
transporttarief	Netvlak MSD Enexis		
netvlak	MS-D		
correctiefactor	1,0130		

omschrijving	hoeveelheid	eenheid	prijs per eenheid	tijdfactor	bedrag
Getransporteerde kWh's	56.024	kWh	0,009200 /kWh		515,42
Contract transportvermogen	300	kW	12,240000 /kW Jaar	0,0833	306,00
Maximaal afgenomen vermogen	182	kW	1,420000 /kW Mnd	1,0000	258,44
Vastrecht Transportdienst	1		441,000000 /Jaar	0,0833	36,75
Vastrecht Aansluitdienst			679,000000 /Jaar	0,0833	56,58

totaal excl. btw 1.173,19

EINDHOVEN

Rapport: Inkoopfacturen Energie

Geselecteerde filters:

Factuursoort: Inkoopfactuur berekend, netbeheer
Meter:
Locatie: NRE - NRE-gebouw
Periode: December 2020

Factuursoort: Inkoopfactuur berekend, netbeheer

Locatie: NRE - NRE-gebouw

Meter: 871688710020000680 Hoofdmeter elektriciteit Nachtegaallaan 15

Kostenplaats: -

Periode	Factuurregel	Hoeveelheid	Eenheid hoeveelheid	Aantal dagen	Prijs	Bedrag
December 2020	Getransporteerde kWh's normaal	56024,134	Kilowatt-uren		0,009200	515,42
December 2020	Contract transportvermogen	300	Kilowatts	0,0833	12,240000	306
December 2020	Maximaal vermogen	182	Kilowatts	1	1,420000	258,44
December 2020	Vastrecht Transportvermogen	1	Stuks	0,0833	441	36,75
December 2020	Vastrecht Aansluitdienst		Geen waarde gevuld	0,0833	679	56,58
December 2020 - Totaal						1173,19
871688710020000680 Hoofdmeter elektriciteit Nachtegaallaan 15 - Totaal						1173,19
NRE - NRE-gebouw - Totaal						1173,19
Inkoopfactuur berekend, netbeheer - Totaal						1173,19
Geheel - Totaal						1173,19

Factuur

Gemeente Eindhoven (MV&S Sport)
 Postbus 90150
 5600 RB EINDHOVEN

Factuurnummer: 20722392
 Factuurdatum: 29 april 2020
 Periode: maart 2020

Klantnummer: 253995
 Klantreferentie: OTT-E/ 64073
 Debiteurnummer: 29437

Omschrijving					
Aansluiting: 87168870000000205					
Vijfkamplaan 12, 5624 EB EINDHOVEN					
Levering elektriciteit hoog				44.121 kWh	
Levering elektriciteit laag				44.161 kWh	
Teruglevering elektriciteit hoog				-350 kWh	
Teruglevering elektriciteit laag				-561 kWh	
Saldo elektriciteit				<u>87.371 kWh</u>	
Energie					
Levering elektriciteit hoog	44.121 kWh	X	€	0,05495	€ 2.424,45
Levering elektriciteit laag	44.161 kWh	X	€	0,04180	€ 1.845,93
Teruglevering elektriciteit hoog	-350 kWh	X	€	0,05495	€ -19,23
Teruglevering elektriciteit laag	-561 kWh	X	€	0,04180	€ -23,45
Overige kosten					
Overheidsheffingen schijf 1 incl. ODE	10.000 kWh	X	€	0,12500	€ 1.250,00
Overheidsheffingen schijf 2 incl. ODE	40.000 kWh	X	€	0,08833	€ 3.533,20
Overheidsheffingen schijf 3 incl. ODE	38.282 kWh	X	€	0,03403	€ 1.302,74
Vermindering energiebelasting					€ -36,90
Subtotaal					€ 10.276,74

EINDHOVEN

Rapport: Inkoopfacturen Energie

Geselecteerde filters:
 Factuursort: Inkoopfactuur berekend, levering elektriciteit
 Meter: Ottenbad
 Locatie: Ottenbad
 Periode: Maart 2020

Factuursort: Inkoopfactuur berekend, levering elektriciteit

Locatie: Ottenbad

Meter: 87168870000000205 Nog in te vullen
 Kostenplaats: 64073 - Ottenbad: energie

Periode	Factuurregel	Hoeveelheid	Eenheid hoeveelheid	Aantal dagen	Prijs	Bedrag
Maart 2020	Levering elektriciteit hoog	44118	Kilowatt-uren		0,054945	2424,06
Maart 2020	Levering elektriciteit laag	44163	Kilowatt-uren		0,041800	1846,01
Maart 2020 - Totaal						4270,07
87168870000000205 Nog in te vullen - Totaal						4270,07
Ottenbad - Totaal						4270,07
Inkoopfactuur berekend, levering elektriciteit - Totaal						4270,07
Geheel - Totaal						4270,07

Managementinformatie

- Transitorische posten (t.b.v. jaarafsluiting)
- Prognoses, bijv. met tarief 2025
- Vergelijking berekende kosten met begroting

Subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA)

- Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)
- Bedoeld voor Maatschappelijke organisaties, zoals:
  - scholen,
  - overheidsgebouwen
  - culturele en zorginstellingen
  - sportverenigingen (2025)

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA)

- Tot 40% investeringssubsidie!
- In afgelopen 3 rondes ruim € 11 miljoen naar Eindhoven
- Binnenkort opent consultatieronde 4^e ronde

Mind The Energy Gap!

- Dure investeringen in gebouw om te komen van label G naar A+++
- Performance gap = verwachte prestatie – werkelijke prestatie
- Vergeet je monitoring en controle afstelling installaties,

dan presteert gebouw soms gewoon nog op label G niveau!

'MIND THE ENERGY GAP'

“Als je op vakantie gaat
zet je thuis toch ook
de thermostaat laag?”

Stappenplan om direct energie
te besparen in gebouwen.

Hoe verder?

- Samenvatting
- Punten voor de agenda 2025
  - voor jezelf
  - voor ons netwerk
  - voor het het Rijk
  - voor anderen

**Veel plezier met de rest
van het programma!**

Contact Bouwstenen

✉ nieuws@bouwstenen.nl

BOUWSTENEN
VOOR SOCIAAL